

Některé aspekty právní úpravy vztahu statutárního orgánu k obchodní společnosti a smlouva o výkonu funkce

Existence právnických osob ve formě obchodních společností s sebou přináší řadu otázek, na které se jak teorie, tak i praxe již více než dvacet let pokouší nalézt uspokojivou odpověď. Jedním z okruhů těchto otázek je bezesporu i problematika vztahu statutárního orgánu, resp. jeho členů, k obchodní společnosti.

Existence statutárního orgánu je přitom nezbytnou součástí právní existence obchodní společnosti, resp. každé právnické osoby soukromého práva, neboť umožňuje obchodní společnosti jako podnikateli projevovat se navenek, uskutečňovat její činnost v nejšířším smyslu slova a v důsledku toho jí aktivně zprostředkovávat účast na hospodářském životě.

Stejně tak jako lze považovat za zanedbatelnou existenci statutárního orgánu, lze považovat za stěžejní rovněž vymezení vzájemných vztahů mezi statutárním orgánem na straně jedné a obchodní společností na straně druhé. Tento článek se pokouší analyzovat současnou právní úpravu obsahu tohoto vztahu se zaměřením na některé otázky diskutované v současnosti teorií i praxi, zejména pak k možnostem a existujícím zákoným limitům obligací vztahu mezi obchodní společností a jejím statutárním orgánem.

K POVAZE A VZNIKU VZTAHU MEZI STATUTÁRNÍM ORGÁNEM A OBCHODNÍ SPOLEČNOSTÍ

Na úvod lze konstatovat, že vztah statutárního orgánu a obchodní společnosti coby právnické osoby je právním vztahem, jehož obsahem jsou vzájemná práva a povinnosti. Povahou se přitom jedná o specifický právní poměr charakterem odpovídající obligacím (závazkovému) vztahu.¹ Bezesporu jde přitom o právní vztah oboustranně zavazující (synallagmatický), kdy statutární orgán je povinen něco pro obchodní společnost konat (v rámci své působnosti a v předepsané kvalitě péče) a obchodní společnost je povinna mu za to platit odměnu (za podmínek stanovených zákonem a smlouvou).

Obligacní vztah přitom vzniká v důsledku určitých právních úkonů. Typicky je zde ze strany obchodní společnosti nabídka (*oferta*) pro určitou osobu, aby se stala statutárním orgánem nebo jeho členem, a musí být akceptována (§ 43 a násl. občanského zákoníku). Tato skutečnost (nominace) přitom sama o osobě nepostačuje, neboť vzniku funkce musí předcházet rozhodnutí příslušného orgánu obchodní společnosti nebo společníků (které ovšem právním úkonem není), resp. v rámci předběžně obchodní společnosti souhlasný projev vůle zakladatelů v zakladatelském aktu.² Takové rozhodnutí, případně projev vůle založit obchodní společnost, které lze považovat za jakýsi „*předpoklad*“ vzniku funkce, může však mít vůči nominovanému účinky pouze tehdy, pokud se o něm dozvěděl, případně mohl dozvědět.³ Konečně ke vzniku funkce je vedle ustanovení do funkce zapotřebí též souhlas dotčeného, což obecně vyplývá ze zásady dobrovolnosti výkonu funkcí. Tento princip vyvěrá rovněž z čl. 9 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, i kdy nikdo nesmí být podroben nuceným pracím nebo službám. Stojí za povšimnutí, že tato díkce Listiny základních práv a svobod není koncipována jako právo, ale spíše jako pokyn nenutit fyzické osoby k určité činnosti bez jejich svobodného souhlasu.⁴ Tohoto pokynu by se tedy měla „*držet*“ i obchodní společnost a nikdo by tedy neměl být nucen stát se „*jejím*“ statutárním orgánem. Rovněž tento princip má však své výjimky.⁵

Nabízí se praktická otázka, jakou formou dochází k akceptaci ustanovení do funkce, když ji zákon explicitně nevyžaduje a není tak pro ni stanovena ani žádná forma. V praxi je tento souhlas v „*konkludentní*“ podobě možné vyvodit např. z procesních úkonů ustanoveného statutárního

orgánu, kdy např. spolu s ostatními členy statutárního orgánu podává návrh na prvozápis založené obchodní společnosti do obchodního rejstříku, resp. později návrh na zápis změn v tomto orgánu.⁶ Rovněž je možné dovodit tento souhlas např. z předložení podpisového vzoru rejstříkovému soudu k založení do sbírky listin nebo z obstarání výpisu z Rejstříku trestů za tímto účelem,⁷ anebo prostě obecně z toho, že se tak dotyčná osoba chová,⁸ např. sjednává nájemní smlouvu pro budoucí prostory sídla či provozovny, vybírá budoucí zaměstnance apod. Nicméně asi nejprůkaznějším bude v této souvislosti písemný souhlas se zápisem do obchodního rejstříku, který by měl být navíc legalizován (srov. § 31 odst. 3 obchodního zákoníku).⁹

Jelikož tedy zákon nevyžaduje výslovný souhlas s ustanovením do funkce a dotčený po svém svolení nebo jmenování uvedené listiny nepodepíše, lze mít z logiky věci za to, že se svým svolením nesouhlasí. Otázkou je, zda a jak tuto skutečnost zapsat do obchodního rejstříku v rámci tzv. historického zápisu. Na druhou stranu, pokud bude souhlas udělen, nelze jej již vzít zpět a domáhat se toho, že funkce nevzniká.¹⁰ V takovém případě je tedy nutné aplikovat postup aprobovaný zákonem pro ukončení funkce. Pro vyloučení pochyb a pozdějších problémů lze tedy doporučit, aby nominovaná osoba podepsala prohlášení, že s ustanovením do své funkce souhlasí, které může být inkorporováno např. do některého z dokumentů předkládaného rejstříkovému soudu (např. do uvedeného souhlasu se zápisem do obchodního rejstříku).

PŘÁVNÍ REGULACE VZTAHU MEZI STATUTÁRNÍM ORGÁNEM A OBCHODNÍ SPOLEČNOSTÍ

Na tomto místě je třeba předznamenat, že vztah mezi dvěma osobami, kdy jedna z nich (*principal*) dovolí jiné, aby jednala jejím jménem (*agent*) je vztahem fiduciární povahy.¹¹ Mezi obchodní společnosti a statutární orgánem tak vzniká zvláštní právní pouto založené na notném principu důvěry (*fides*)¹² v počinání osoby, která je statutárním orgánem nebo jeho členem, a to ze strany obchodní společnosti, neboť tu váže veškeré její jednání jako statutárního orgánu při výkonu svěřené působnosti. Jak dále uvidíme, zákonodárce přirovnal tento „těsný“ právní vztah ke vztahu z mandátní smlouvy. *De lege lata* je právní vztah mezi osobou, která je statutárním orgánem obchodní společnosti, nebo jeho členem, a obchodní společností obchodněprávním vztahem a vzájemná práva a povinnosti se řídí a posuzují dle obchodního zákoníku.

Tento závěr implicitně vyplývá z § 1 odst. 1 (v rámci vymezení předmětu úpravy – postavení podnikatele) a explicitně pak z § 261 odst. 3 písm. f) obchodního zákoníku, které řadí závazkové vztahy mezi statutárním orgánem nebo jeho členem a obchodní společností mezi tzv. absolutní obchody, tedy mezi taxativně vymeňované závazkové vztahy, které se řídí obchodním zákoníkem bez ohledu na povahu jejich účastníků.

V obecné rovině přitom nelze zastírat, že pracovat pro jiného lze různou formou a tato práce může být předmětem různých typů smluv.¹³ Jinými slovy – pro vzájemný právní vztah mezi osobou konající určitou činnost pro jinou osobu, by bylo jisté možné nalézt více smluvních typů nebo použít i smlouvy innominátní. Nicméně obchodní zákoník nás v § 66 odst. 2 typově odkazuje na „*příměřené*“ použití obchodní smlouvy mandátní (§ 566 a násl. obchodního zákoníku), pokud ze „*smlouvy o výkonu funkce*“ nevyplyvá jiné určení práv a povinností.¹⁴ Obchodní zákoník zde tedy nabízí právní režim vztahu mezi obchodní společností a statutárním orgánem, který je subsidiární a dispozitivní.¹⁵ Pouze pokud obchodní zákoník určitou otázku neupravuje, je pak v souladu s § 1 odst. 2 obchodního zákoníku nutné vycházet dále z předpisů občanského práva, tj. v našem případě přichází teoreticky v úvalu použití právní úpravy smlouvy příkazní (§ 724 a násl. občanského zákoníku), a z dalších vymeňovaných pramenů práva (v našem případě zejména ze zásad obchodněprávní úpravy). Nutno doplnit, že návrh zákona o obchodních korporacích vychází z zásad z obdobné koncepce.¹⁶

V teorii se objevil rovněž názor, že vztah mezi statutárním orgánem a společností vzniká jmenováním a jeho souhlasem s výkonem funkce a nikoliv tedy až uzavřením smlouvy, proto nemůže jít prakticky o mandátní smlouvu.¹⁷

Přes určitou logičnost tohoto závěru, je však dle mého názoru nutné přistupovat ke koncepci § 66 odst. 2 obchodního zákoníku jako k určitému „*nouzovému*“ normativnímu řešení vymezení vztahu mezi obchodní společností a statutárním orgánem. Zákonodárce touto dikcí právní vztah mezi statutárním orgánem a společností spíše „*přiroučává*“ ke vztahu z mandátní smlouvy,¹⁸ navíc s vyloučením ustanovení, která jsou svou povahou s daným vztahem neslučitelná.¹⁹ Z tohoto důvodu se někdy smlouva mandátní (příkazní) označuje jako smluvní typ svou důležitostí přesahující význam jiných smluvních typů.²⁰ Právě pouhé „*příměřené*“ použití ustanovení o mandátní smlouvě indikuje, že vztah mezi obchodní společností a „*jejím*“ statutárním orgánem bude mnohem těsnější než mezi mandantem a mandataré. Touto dikcí obchodní zákoník navíc nad veškerou po-

chybnost umožnil odchýlení se od právní úpravy mandátní smlouvy, neboť tato část obchodního zákoníku je jinak založena normami kogentní povahy. Je však třeba si vždy uvědomit, že mantinely smluvní volnosti mezi stranami přesto zůstávají v kogentních ustanoveních zejména části druhé obchodního zákoníku (srov. např. též § 194 odst. 5 obchodního zákoníku).

SMLOUVA O VÝKONU FUNKCE JAKO NABÍZENÉ ŘEŠENÍ

Jak je patrné z uvedené díkce obchodního zákoníku, právní úprava pro úpravu vzájemného vztahu mezi statutárním orgánem a obchodní společností předně předpokládá uzavření smlouvy o výkonu funkce. Ač v praxi toto chápání není jednotné, již z její povahy vyplývá, že typově nejde o pracovní smlouvu, neboť, jak dovzuje konstantní judikatura, nemůže být funkce statutárního orgánu vykonávána v pracovním poměru.²³ Uzavření smlouvy o výkonu funkce je přitom právem stran, nikoli jejich povinností a nejde tak ani o podmínku pro výkon funkce.²⁴ Z tohoto plyne také jedna z odlišností legislativního pojetí smlouvy o výkonu funkce a smlouvy mandátní (ve smyslu § 66 odst. 2 obchodního zákoníku), když se smlouva o výkonu funkce uplatní jenom tehdy, pokud je platně a účinně sjednána a jen po dobu své účinnosti, zatímco smlouva mandátní se uplatní ve všech ostatních případech, je tedy smlouva o výkonu funkce záležitostí smluvní svobody stran, mandátní smlouva je zde oktrojovaným řešením.

Přítom samotné označení smlouva o „výkonu funkce“ představuje pouze legislativní zkratku a není pro způsob sjednání práva a povinností určující. Tudíž ani jiné označení takové smlouvy není samo o sobě vyloučeno. O obsahu právního vztahu mezi obchodní společností a statutárním orgánem totiž nevyovídá jenom označení právního úkonu, ale především jeho obsah.²⁵ Proto si lze představit i použití jiné nepojmenované smlouvy, např. smlouvy služební.²⁶ Není bez zajímavosti, že právě smlouva „služební“, upravená v ABGB byla pojmově řazena k typu pracovní smlouvy.²⁷ V zahraniční literatuře se pro smlouvu o výkonu funkce často používá termín „*service contract*“.²⁸ Někdy se také hovoří o smlouvě manažerské,²⁹ která jistě již svým označením evokuje řídící úroveň, kterou upravené. Tento pojem je však historicky spojen též se smlouvou doplňující, to, co nebylo stanoveno aktem jmenování na místo vedoucího zaměstnance (uzavíraná podle § 240 dřívějšího zákoníku práce).³⁰

Zákonodárce nemyzelil podstatné části smlouvy o výkonu funkce, resp. je upravena pouze virtuálně,³¹ proto lze souhlasit s názorem, že i přes toto

„výstíže“ legislativní označení půjde o variantu mandátní smlouvy.³⁰ Nicméně právě smlouva o výkonu funkce je právně a probovaným a efektivním nástrojem, jak upravit vzájemné vztahy mezi společností³² a konkrétní osobou, která bude funkci zastávat nebo ji již zastává.

Právě pro její, v tomto směru nezastupitelné místo lze v zásadě doporučit, aby „budoucí“ podmínky výkonu funkce byly již v „prenatálním“ stadiu projednány v rámci nominace určité osoby do statutárního orgánu.³³ Z účelu smlouvy plyne, že bude primárně upravovat vztahy mezi statutárním orgánem a obchodní společností v průběhu jeho mandátu, tedy po dobu trvání funkce statutárního orgánu. V této souvislosti se nabízí otázka, jak posoudit takovou smlouvu uzavřenou bez časového ohraničení. Lze se setkat i s názory, že je taková smlouva neplatná pro obcházení zákona (§ 39 občanského zákoníku).³⁴ Specifická situace nastává rovněž v případě statutárního orgánu osobních obchodních společností, kdy je tato funkce vázána na společnický poměr a může vzniknout nebo zaniknout, když nastane některý ze zákonem aprobovaných důvodů bez ohledu na smlouvu o výkonu funkce. Proto lze doporučit jako určitou variantu především ve vícečetných osobních společnostech učinit smlouvu o výkonu funkce součástí společenské smlouvy.³⁵ Z tohoto předpokladu vychází dle mého názoru též právní úprava obsažená v návrhu zákona o obchodních korporacích (srov. § 63 odst. 2).

Ke koncepci smlouvy o výkonu funkce se váže rovněž další specifikum, kterým je právně kvalifikovaný souhlas k jejímu obsahu vyslovený stanoveným orgánem nebo okruhem osob. Zákon stanoví, že celý obsah smlouvy musí být schválen valnou hromadou nebo neomezené ručícími společníky (§ 66 odst. 2 obchodního zákoníku). Nstačí tedy pouze udělení souhlasu k uzavření smlouvy s určitou osobou, ale je to právě obsah smlouvy, který musí být zkoumán a odsouhlasen. Obecným důvodem tohoto opatření je bezesporu zabránit tomu, aby tyto osoby samy nerozhodovaly o tom, jaká plnění mají od společnosti obdržet.³⁶ Požadavek schválení se přitom jeví jako legitimní též z toho pohledu, že osoba, která bude jménem společnosti jednat, může být rovněž druhou smluvní stranou.³⁸ Navíc dává valné hromadě nebo společníkům možnost zasahovat do návrhu, který bude pravidelně pocházet od statutárního orgánu, resp. zavázat statutární orgán k jeho změně.³⁷ Lze tedy uzavřít, že požadavek schválení je legislativním opatřením proti střetu zájmů, který může při vyjednávání podmínek výkonu funkce nastat a v praxi často i nastává.

Související a v praxi poměrně často diskutovanou otázkou je, jestli by nepostačovalo schválení

zvorové smlouvy o výkonu funkce s podmínkami *pro futuro* s tím, že by valná hromada schvalovala např. již jen vyšší odměny konkrétní osoby nebo jiných benefitů. S ohledem na dílčí § 66 odst. 2 obchodního zákoníku, který používá legislativního termínu „*smlouvu o výkonu funkce*“ se lze setkat i s výkladem, že valná hromada neschvaluje návrh takové smlouvy, ale že musí jít právě o schválení již uzavřené smlouvy.³⁹ Osobně mám za to, že ač zákon bezesporu k takovému výkladu svádí, je tento jeho výklad až příliš restriktivní, a lze si představit rovněž schválení smlouvy před jejím uzavřením.⁴⁰ Jisté řešení lze spatřovat také v možnosti uzavřít smlouvu s odkládací podmínkou vázanou na její schválení.⁴¹ Domnívám se tedy, že nic nebrání tomu, aby byl ke schválení předložen pouze návrh smlouvy, pokud bude posléze uzavřena v nezměněné podobě,⁴² neboť účelem sledovaným právní úpravou je v podstatě zajistit dohled příslušného orgánu nad smluvními podmínkami výkonu funkce statutárního orgánu jako takového, bez ohledu na konkrétní osobu, která tuto funkci zrovna zastává. Lze se však setkat i s opačnými názory.⁴³ V případě, že se společníci nechtějí odchýlit od standardních podmínek výkonu funkce ve „*své*“ společnosti, lze tento postup považovat za praktický, neboť valná hromada nebude zatěžována „*čtením*“ každé nové smlouvy o výkonu funkce a navíc budou předem jasné podmínky výkonu funkce pro nominovaného kandidáta. Valná hromada se pak v rámci jeho osoby může zabývat např. mnohdy citelnější otázkou pravidel odměňování.

Bez ohledu na panující názory je tedy jisté pouze to, že schválení pouhého záměru uzavřít tuto smlouvu bez vymezení jejího obsahu nebude zřejmě zákonnému požadavku vyhovovat. Schválení může být i následné, pak by ovšem byla smlouva, včetně např. ujednání o odměně, až do schválení platná, ale nikoliv účinná.⁴⁴

SMLOUVA O VÝKONU FUNKCE A ODMĚŇOVÁNÍ

Ve smlouvě o výkonu funkce může být stanovena rovněž odměna za výkon funkce a některé další náhrady. Meze se stranám co do struktury, složek a variant odměňování v zásadě nekladou. Je však třeba upozornit, že se nejedná o podstatnou náležitost smlouvy o výkonu funkce, i když zahrnutí této otázky do smlouvy lze s ohledem na její účel považovat za velmi praktické.⁴⁵ V tomto případě pak příslušný orgán v rámci smlouvy schvaluje též vyšší odměny, jakož i další citlivé podmínky odměňování a náhrad, které by měly být obchodní společností poskytovány z titulu výkonu funkce. Pokud valná hromada odměnu ve smlouvě o výko-

nu funkce schválí, může později přiznat již plnění pouze nad rámec uzavřené smlouvy o výkonu funkce nebo plnění, které tato neupravuje.⁴⁶ Pokud tedy bude smlouva o výkonu funkce obsahující odměnu či jiné plnění ve prospěch statutárního orgánu schválena předepsaným způsobem, není již nutno plnění na jejím základě jakkoliv aprobovat (srov. § 66 odst. 3 obchodního zákoníku).

V této souvislosti je třeba zmínit jednu výjimku, kdy odměňování nebo jiné plnění ve prospěch statutárního orgánu nevyžaduje schválení valné hromady nebo výslovně zahrnutí do smlouvy o výkonu funkce. Je tomu tak v případě jejich zahrnutí do „*vnitřního předpisu*“ (§ 66 odst. 3 obchodního zákoníku).

Na první pohled se přitom zdá, že si zde zákonodárce vypůjčil terminologii pracovního práva. Jelikož nám obchodní zákoník vymezení tohoto pojmu nenabízí, je otázka, co si pod tímto pojmem vlastně představit. Někteří autoři proto považují tuto normativní konstrukci za nešťastnou.⁴⁷ Takový vnitřním předpisem mohou být bezesporu i stanovby nebo jiný druh vnitřního aktu společnosti,⁴⁸ stejně tak jako např. společenská smlouva nebo zakladatelská listina. Vyloučeno není ani obsažení těchto podmínek ve „*mzdovém řádu*“, pokud byl schválen příslušným orgánem.⁴⁹ Variabilita označování dokumentů takové „*vnitřní*“ povahy bude zcela jistě pestrá. Jediné, co je v této souvislosti zřejmé, je to, že by se nemělo jednat o vnitřní předpis vydaný v působnosti výkonných orgánů společnosti.⁵⁰

Lze tedy uzavřít, že se nebudeme jednat o jakýkoli vnitřní předpis, ale pouze o ten, který byl schválen podle stejných pravidel jako smlouva o výkonu funkce, jinak by požadavek schválení plnění obecně postrádal smysl.⁵¹ V případě, kdy bude odměňování upravovat vnitřní předpis, nebude ve smlouvě žádné ujednání o odměně, případně dalších plněních, ale pouze odkaz na tento vnitřní předpis jako obligacní základ pro poskytování v něm uvedených plnění.

Rovněž je třeba zmínit, že praxe občas přenechává otázku konkrétní výše na jiném orgánu obchodní společnosti. Je však třeba upozornit, že i takové rozhodnutí, kdy konkrétní vyšší odměny, vycházející z objektivních pravidel stanovených valnou hromadou, určí někdo jiný, je rozhodnutím o odměňování statutárního orgánu,⁵² které přísluší valné hromadě.

Jak je patrné z rozboru uvedené problematiky, právní vztah mezi statutárním orgánem a obchodní společností, tedy vzájemná práva a povinnosti, si mohou strany sjednat v zásadě libovolně tak, aby odpovídaly jejich potřebám a potřebné

angažovanosti statutárního orgánu v činnosti obchodní společnosti. Jediný mantinel zde tvoří kogentní právní normy, jakož i nutnost udržení kvality péče, kterou je statutární orgán povinen obchodní společnosti propůjčovat.

Pravidelně bude obsah smlouvy determinován především předmětem podnikatelské činnosti obchodní společnosti, velikostí jejího podniku, počtem osob ve statutárním orgánu, jakož i představi stavi zejména zahraničních společníků, kteří v praxi přenášejí tuto úpravu ze „svě“ země.

Jelikož neexistuje žádná vzorová smlouva o výkonu funkce, praxe přináší řadu obsahových variant těchto smluv, které svědčí nejen o variabilitě podmínek výkonu funkce v různých podnicích, ale i o potřebě různé úrovně právní ochrany stran napříč podnikatelským spektrem.

Poznámky:

- ¹ Eliáš, K., Společnost s ručením omezeným. Prospektrum, Praha 1997, str. 167.
- ² Ve fázi před vznikem obchodní společnosti jde bezsporně o jednání jménem obchodní společnosti směřující k jejímu vzniku (srov. § 64 občanského zákoníku). Nicméně již toto jednání nepodléhá následnému souhlasu valné hromady nebo společníků, neboť je odsouhlaseno přímo v rámci aktu založení obchodní společnosti.
- ³ Štenglová, I., Pliva, S., Tomša, M. a kol., Obchodní zákoník. Komentář, 11. vydání, C. H. Beck, Praha 2006, str. 740.
- ⁴ Klíma, K. a kol., Komentář k Ústavě a Listině. Aleš Čeněk. Pízeň 2005, str. 672.
- ⁵ Zejména v případě jednání statutárního orgánu kapitálové obchodní společnosti soudem podle § 194 odst. 2 obchodního zákoníku. Rovněž takto jmenovaný člen se však může svého nuceného mandátu zprostit, jestliže prokáže, že po něm nelze spravedlivě požadovat, aby funkci vykonával.
- ⁶ Shodně též např. Rada, I. a kol., Jednatel str. r. o. Představenstvo a. str. 2. vydání, Linde, Praha 2004, str. 25.
- ⁷ K tomu viz např. Rozhodnutí VS v Praze sp. zn. 7 Cmo 12/2003 ze dne 22. 7. 2003.
- ⁸ Forejt, A. Obchodní společnosti. Prospektum, Praha, 1992, str. 28.
- ⁹ Legalizace slouží rejstříkovému soudu k tomu, aby vzal za prokázané, že dotyčná osoba skutečně sama projevil vůli obsazenou v listině.
- ¹⁰ Shodně též Holešovičky, J., Obchodní rejstřík a další rejstříky vedené soudy, 1. vydání, C. H. Beck, Praha 2003, str. 242.
- ¹¹ Cox, J., Hazen, T., Corporationstr. 2. vydání, Aspen Publishers, New York 2003, str. 27.
- ¹² Nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 128/06 ze dne 11. listopadu 2009.
- ¹³ Sedláček, J., Obligační právo II. Speciální ustanovení o jednotlivých typech smluvních. Právník, Brno 1946, str. 102.
- ¹⁴ Stojí za povšimnutí, že mandátní smlouva jako taková nepatří mezi absolutní obchodní smlouvy jak jsou vyjmenovány v § 261 odst. 3 obchodního zákoníku.
- ¹⁵ Pelikánová, I., Komentář k obchodnímu zákoníku, 2. díl, 3. vydání, ASPI, Praha 2004, str. 163.
- ¹⁶ Podle § 63 návrhu se práva a povinnosti řídí, v případě absence smlouvy o výkonu funkce nebo některého jejího ujednání, ustanovením (návrhu) občanského zákoníku o příkazu.
- ¹⁷ Dědič, J., Kunešová-Skládková, J., Společnost s ručením omezeným. Polygon, Praha 1999, str. 415.
- ¹⁸ Eliáš, K., Bartošilová, M., Pokorná, J. a kol., Kurs obchodního práva. Právníkové osoby jako podnikatelé. 4. vydání, C. H. Beck, Praha 2003, str. 298.
- ¹⁹ Faldýna, F. a kol., Obchodní zákoník s komentářem. I. díl. Codex Bohemia, Praha 2000, str. 157.
- ²⁰ Pelikánová, I., Pliva, S., Příhody, Z., Černá, S., Vít, J., Zahradníčková, M., Obchodní právo. II. díl. CODEX, Praha 1993, str. 203.

- ²¹ Z poslední doby viz např. Rozhodnutí NS ČR sp. zn. 21 Cdo 4028/2009 ze dne 16. 12. 2010.
- ²² Shodně též např. Dědič, J. a kol., Obchodní zákoník. Komentář. Díl I. 1. vydání. Polygon, Praha 2002, str. 457.
- ²³ K tomu viz např. Rozhodnutí NS ČR sp. zn. 21 Cdo 1850/2001 ze dne 13. 9. 2002.
- ²⁴ Eliáš, K., Společnost s ručením omezeným. Prospektum, Praha 1997, str. 169.
- ²⁵ Sedláček, J., Obligační právo II. Speciální ustanovení o jednotlivých typech smluvních. Právník, Brno 1946, str. 101.
- ²⁶ Např. v Davies, P., Principles of Modern Company Law. Sweet&Maxwell, 2008, str. 381.
- ²⁷ Eliáš, K., Obchodní zákoník. Praktické poznámkové vydání s výběrem judikatury od roku 1990, 2. vydání, Linde, Praha 1998, str. 229.
- ²⁸ Kalenská, M., Manažerská smlouva v českém právním řádu. Bulletin advokacie, 1999, č. 5, str. 7.
- ²⁹ Oproti tomu návrh zákona o obchodních korporacích předepisuje některé povinné náležitosti této smlouvy (srov. § 64 návrhu zákona).
- ³⁰ Pelikánová, I., Komentář k obchodnímu zákoníku, 2. díl, 3. vydání, ASPI Publishing, Praha 2004, str. 164.
- ³¹ Jak podtrhuje dle § 66 odst. 2 poslední věty, smlouva o výkonu funkce je použitelná jak pro společnosti kapitálové, tak osobní.
- ³² Shodně též např. Pospíšilová, A., Právní postavení podniku. VŠ Aplikovaného práva, Praha 2003, str. 108.
- ³³ Ševčík, T., Společnost s ručením omezeným. Právní úprava po novele. 1. vydání, Prospektum, Praha 2001, str. 167.
- ³⁴ Shodně též např. Dědič, J. a kol., Obchodní zákoník. Komentář. Díl I. 1. vydání. Polygon, Praha 2002, str. 782.
- ³⁵ Dědič, J. a kol., Obchodní zákoník. Komentář. Díl I. 1. vydání. Polygon, Praha 2002, str. 459.
- ³⁶ Patáková, M. a kol., Obchodní zákoník. Komentář. 1. vydání, C. H. Beck, Praha 2006, str. 158.
- ³⁷ Pokorná, J., Kovářik, Z., Čáp, Z. a kol., Obchodní zákoník. Komentář. I. díl. Wolters Kluwer ČR, Praha 2009, str. 618.
- ³⁸ Dědič, J. a kol., Obchodní zákoník. Komentář. Díl I. 1. vydání. Polygon, Praha 2002, str. 458.
- ³⁹ Shodně též např. Pelikánová, I., Komentář k obchodnímu zákoníku, 2. díl, 3. vydání, ASPI Publishing, Praha, 2004, str. 167.
- ⁴⁰ Dvořák, T., Společnost s ručením omezeným. Komplexní pohled na str. r. o. ASPI, Praha 2002, str. 291.
- ⁴¹ Shodně též Rada, I. a kol., Jednatel s. r. o. Představenstvo a. s. 2. vydání Linde, Praha 2004, str. 36.
- ⁴² Např. v Rada, I. a kol., Jednatel s. r. o. Představenstvo a. s. 2. vydání Linde, Praha 2004, str. 36.
- ⁴³ Shodně též např. Řeháček, O., Představenstvo akciové společnosti a postavení jeho členů. C. H. Beck, Praha 2010, str. 123. Tento názor zaujala i judikatura – k tomu viz např. Rozhodnutí NS ČR sp. zn. 29 Cdo 3009/2007 ze dne 27. 1. 2009.
- ⁴⁴ Návrh zákona o obchodních korporacích v tomto směru situoval obrací, neboť pokud nebude zahrnuta odměna přímo do smlouvy o výkonu funkce, považuje se výkon funkce za bezplatný (srov. § 63 odst. 3 návrhu). V tomto duchu tedy principiálně ustanou rovněž diskuse ohledně alternativní stanoviny možnosti odměňování jiným způsobem, jak je rozebírám dále.
- ⁴⁵ Shodně též např. Kobiha, I., Kalfus, J., Křofa, J., Kovářik, Z., Kozel, R., Pokorná, J., Svobodová, Y., Obchodní zákoník. Komentář. Linde Praha, 2006, str. 175.
- ⁴⁶ Např. v Dvořák, T., Veřejná obchodní společnost. ASPI Publishing, Praha 2003, str. 172.
- ⁴⁷ Pelikánová, I., Komentář k obchodnímu zákoníku, 2. díl, 3. vydání, ASPI, Praha 2004, str. 170.
- ⁴⁸ Dvořák, T., Společnost s ručením omezeným. Komplexní pohled na s. r. o. ASPI, Praha 2002, str. 290.
- ⁴⁹ Shodně též např. Pokorná, J., Kovářik, Z., Čáp, Z. a kol., Obchodní zákoník. Komentář. I. díl. Wolters Kluwer ČR, Praha, 2009, str. 336.
- ⁵⁰ Dědič, J. a kol., Obchodní zákoník. Komentář. Díl I. 1. vydání. Polygon, Praha, 2002, str. 460.
- ⁵¹ K tomu viz např. Rozhodnutí NS ČR sp. zn. 29 Odo 1200/2005 ze dne 31. 1. 2007.

Filip Záděra
advokát, Praha